

Koosoleku protokoll	Kuupäev: 05.08.2020	Algus: kl 11.00
		Lõpp: kl 12:14
Toimumise koht: Kõpu teenuskeskus (aadress: Tipu tn 1, Kõpu alevik, Põhja-Sakala vald, Viljandimaa)		
Koosoleku eesmärk/teema: Põhja-Sakala valla üldplaneeringu (ÜP) ja keskkonnamõju strateegilise hindamise (KSH) aruande eelnõu avalik arutelu		
Osalejad: Osalejate nimekiri (koos allkirjadega) on antud registreerimislehel		
Koosoleku sisu kokkuvõte:		
Jaanus Rahula (Põhja-Sakala valla abivallavanem): <i>Teeb sissejuhatuse.</i> Teele Nigola (Kobras AS, projektijuht): <i>Annab üldplaneeringut ja selle lahendust tutvustava ettekande.</i> Kaja Notta (Põhja-Sakala valla planeeringuspetsialist): <i>Annab ülevaate Põhja-Sakala valla üldplaneeringu ja KSH aruande eelnõu kohta laekunud arvamustest ja ettepanekutest ning vallavalitsuse seisukohtadest nende suhtes. Järgnevalt tuuakse välja olulisemad muudatused ning avaliku arutelu osalejate küsimused ja ettepanekud.</i> Maa-amet ettepanekud on peamiselt seotud kaevandamise teemaga. Maa-amet peab üldplaneeringuga seotud tingimusi piiravateks ja palub tingimused sõnastada ümber soovitusteks. Näiteks on üldplaneeringuga seotud tingimused, et uue või laiendatava karjääri vahemaa elamutega peab olema vähemalt 150 ning et karjääri juurde viivad teed tuleb viia mustkatte alla. Tegelikult ma täna rääkisin Maa-ametiga, sellest mustkatte tingimusest, et kui eile toimuvatel aruteludel oli jutt, et võiks selle tingimuse sisse jätta, siis Maa-amet ütles, et see mustkatte tingimus on piirav ja et me ei saa seda nõuda kaevandamise tegevuse alustamisel. Me võiksimme siis panna sinna teksti lause, et kui tulevikus hakatakse teid kasutama kaevandatud materjali väljaveoks tuleb teede valdajal ja kaevandamisloa omajal sõlmida kokkulepe, mis sätestaks teede kasutuse. Maa-amet ikkagi ei nõustu selle lahendusega, kui me ei täpsusta antud tingimust. Ilmselt me ei saa seda isegi rohkem arutada, peame ikkagi panema selle soovituslikuks. Teele Nigola: Lõppkokkuvõttes on see valla otsus. Taivo Lehesmets (Põhja-Sakala vallavolikogu revisjonikomisjoni aseesimees): See tingimus võiks sisse jääda, sest muidu kaevandaja ei oska arvestada sellega rahaliselt. Teele Nigola: Selle jaoks see ongi, et kaevandaja oskaks arvestada sellega. Taivo Lehesmets: Minu arust võiks ikkagi sisse jääda. Jaanus Rahula: Kaevandamistegevuse kavandamisel küsitakse vallalt arvamust. Küsimus ongi nüüd selles, et millele me saaksime oma arvamuses tugineda? Oluline ongi, et me saaksime tugineda üldplaneeringule. Kas see Maa-ameti poolt pakutud lause, et kas see kaitseb meid piisavalt, kui kokkuleppele ei jõuta? Urmas Uri: Ei kaitse. Tavaliselt on loasse kirjutatud sisse, et kaevandaja peab tagama tolmuva olukorra ning sealt edasi arenenult tulebki see mustkatte nõue. Väljaveol saab tee ääres olevate elamute kaitseks tolmuva olukorra tagada ainult kas sellega, et tee viiakse mustkatte alla või tolmuva kätte alla või tee kastmisega. Jaanus Rahula: Tegelikult me oleme seda teemat juba eelnevalt arutanud ja neid küsimusi esitanud, aga meil on jäänud see teema küsimärgi alla.		

Kaja Notta: Jääb see teema, siis praegu ka küsimärgiga, et arutame ikkagi edasi?

Teele Nigola: Jah, võib olla me saame seda sõnastust, kuidagi natukene täpsustada.

Urmas Uri: Ühesõnaga see jääb küsimärgi alla ja me tegeleme sellega.

Teele Nigola: Siin on ka see teema, et kui Maa-amet ütleb, et meil ei ole õigust seda üldplaneeringusse panna, siis mõneti jääb see vaidlusena ülesse, mida peab lahendama Rahandusministeerium. Kui teema on inimeste jaoks oluline, siis mina leian, et selles ei peaks järgi andma, sellepärast, et üks ametkond leiab, et tal on vaja kaitsta oma huviseid.

Urmas Uri: Maa-amet tegelikult toetub maapõueseaduse paragrahvile 14, mille järgi ei tohi raskendada või takistada maapõuevaradele ligipääsu. Ma ei tea, et varem oleks selle paragrahviga vaidlustatud tee mustkatte alla viimise nõuet.

Teele Nigola: Meie väidame, et see on tõlgendamise küsimus.

Kaja Notta: See jääb siis arutamisele edaspidi.

Maa-ameti ettepanekul jäetakse välja vastavalt vallavalitsuse seisukohale detailplaneeringu koostamise ja keskkonnamõtjude hindamise nõue uute karjäärirajade avamisel ja olemasolevate laiendamisel.

Teele Nigola: Et iga kord tehakse, siis keskkonnamõtjude eelhindamine ning otsustatakse, kas on vaja teha keskkonnamõtjude hindamine või ei ole.

Jaanus Rahula: Eelhindangu nõue jääb siis sisse?

Teele Nigola: Ma arvan, et eelhindanguna me peame selle ikkagi sisse jätma.

Kaja Notta: MTÜ Kodupaik Metsküla on esitanud ettepaneku rajada sild koos sinna viiva teega Raudna jõele. Tegemist on tegelikult Taki sillaga, mis on olemasolev rekonstrueerimist vajav sild ning see on ära märgitud ka üldplaneeringu taristu ja tehnovõrkude joonisel rekonstrueerimist vajava sillana. Teine ettepanek on rajada kergliiklustee peale Kõpu – Metsküla – Vastemõisa teele veel Metskülast Viljandisse ja Metskülast Ruunaraie luideteni. Selle arvamusega ei ole vallavalitsus arvestanud. Võib olla soovib keegi kohapeal seda ettepanekut täpsemalt selgitada?

Maie Arba: Metsküla – Viljandi tee läheb mustkatte alla. Töödega on jõudnud nii kaugemale, et pealmine kiht on vaja veel ainult teha. Nüüd on selgunud, et liiklus on seal väga tihe. Esiteks oleks liiklusohutuse seisukohast kergliiklustee rajamine sinna väga tähtis. See osa, mis jääb Metsküla alla on ainult 2 kuni 3 km. Teiseks on see, et Viljandi on Metsküla piirkonnas tõmbekeskus ning see on ka kõige lühem tee turistidele Viljandisse sõitmiseks. Metskülast Ruunaraie luideteni kergliiklusteed on vaja selleks, et praegu on Soomaale üldplaneeringuga kavandatud matkaradasid, et siis tekiks ring mida mööda turistid saaksid liikuda. Praegu oleme me suletud. Meil oli arutelu, et kuna seda üldplaneeringut ei tehta väga tihti, et siis vähemalt need kergliiklusteed saaksid sinna sisse, sest ega neid nagu nii keegi kohe rajama ei hakka. Perspektiivina võiksid nad seal olla. Viljandi linna me tegime ka juba taotluse. Nad arutavad seda.

Kaja Notta: Me ka siis arutame seda.

Maie Arba: Just selle mõttega, et see kergliiklustee ei tule üleöö, et siis ta oleks vähemalt sees, sest see on tiheda liiklusega tee.

Kaja Notta: Järgmine MTÜ Kodupaik Metsküla ettepanek on muuta tolmuabaks Ivaski – Lubjassaare tee ja aidata kaasa Metsküla – Kildu riigimaantee muutmisele tolmuabaks. Vallavalitsuse vastus on, et teede tolmuabaks muutmine ei kuulu üldplaneeringuga lahendatavate ülesannete hulka ning need ettepanekud peaks tegema valla teehoiukavale.

Teele Nigola: See on hooldusega seotud teema rohkem, seda üldplaneeringus ei kajastata.

Kaja Notta: Veel on tehtud ettepanek näidata ära Metsküla külas kohad, kuhu on lubatud rajada taastuvenergia objektid. Vallavalitsuse arvamus on selline, et koostatava üldplaneeringuga ei määrata konkreetseid maa-alasid, kuhu on lubatud taastuvenergia objektide rajamine, küll aga on seletuskirjas välja toodud tingimused taastuvenergia objektide rajamiseks.

Maie Arba: Meil tekkis see probleem, et tahaks rajada taastuvenergia objekti, aga kuhu ikkagi tohib rajada, millal võib rajada ja millal mitte, et seda ei loe täpselt üldplaneeringust välja.

Teele Nigola: Ma võtan üldplaneeringu taastuvenergeetika peatüki ette ja me võime koos vaadata neid tingimusi, mis reguleerivad seda teemat. Esiteks ma juhin tähelepanu sellele, et on eraldi tingimused selle kohta, kas tahetakse rajada päikesepaneele enda tarbeks või tahetakse rajada päikesepark. Selleks piiriks on pandud 50 kW. Kui tahetakse oma tarbeks rajada päikesepaneele, siis on näiteks väärtuslike maastike puhul ette nähtud selline tingimus, et päikesepaneele on lubatud rajada hoonetele paralleelselt viilkatusega. Väärtuslikel maastikel on viilkatusega hooned levinud ja kui nad on katusega paralleelselt, siis nad häirivad kõige vähem seda miljööväärtusliku ilmet.

Kaja Notta: Seda peab jälgima, et Metsküla on väärtuslik maastik.

Teele Nigola: Veel on tänavaruumi ilme kaitseks pandud tingimus, et tiheasustusega aladel ja küla keskuse maal tänava- või teepoolsel külje katusele/fassaadile paigaldades tuleb arvestada hoone arhitektuuri ning sobitada selle stiiliga maitsekal. Kui te neid tingimusi vaatate, siis kõigepealt tuleks otsustada, kas tahetakse päikesepaneele rajada enda tarbeks või tahetakse teha tootmiseks päikeseparki, sellest lähtudes peaks vaatama edasi kas ühtesid tingimusi või teisi tingimusi. Enda tarbeks üldiselt võib teha, seda toetatakse. Päikeseparkide puhul on tingimus, et kui see võimsus on juba üle 500 kW, siis peab tegema detailplaneeringu. Muu hulgas on vaja maatulundus maa-ala muuta tootmis maaks, et saaks päikeseparki sinna rajada, aga see ei kehti siis kui oma tarbeks teed. Ma usun, et kui see mõte on teil juba täpsem, siis Kaja saab neid tingimusi teile täpsemalt lahti seletada vallas. Mis puudutab, aga väärtuslike maastike ja väärtuslike põllumajandusmaid, siis praegu on üldplaneeringu seletuskirja eelnõus kirjas, et üldjuhul ei ole sinna päikeseparkide rajamine lubatud. Kui aga see vajadus on ja maastiku analüüsi käigus tõestatakse ära, et maastikuväärtused säilivad, siis see võimalus on. Seda ma veel kordan, et kui teile tundub, et siia üldplaneeringu seletuskirja peaks veel midagi lisama, siis selle aasta jooksul me hea meelega veel võtame vastu ettepanekuid. Seda me üldplaneeringus ei tee, et määraksime täpsed alad ära, kuhu on võimalik taastuvenergeetikat arendada.

Kaja Notta: Järgmine teema on, et üldplaneeringus ei ole pööratud tähelepanu kvaliteetse mobiilside arendamisele. See jällegi ei ole üldplaneeringuga lahendatav ülesanne. Veel on tähelepanu pööratud aastate eest rajatud Metsküla lairiba kaablivõrgustikule ning esitatud küsimus, et kuidas ühendada kaabliga majapidamised, mis jäid esimesel liitumisel taristust välja? Vallavalitsuse seisukoht on, et tuleb pöörduda sideteenuse pakkuja Telia Eesti AS-i poole. Viimane ettepanek on paigaldada Metskülla pakiautomaat. Pakiautomaatide paigaldamine ei ole üldplaneeringuga lahendatav ülesanne.

Teele Nigola: Üldplaneering lubab kõiki neid tegevusi ja ei sea otseselt piiranguid nendele.

Kaja Notta: Keskkonnaamet juhib tähelepanu sellele, et keskkonnamõju hindamise objektide määramine ei ole üldplaneeringu ülesanne. See puudutab karjäärade avamist.

Üldplaneeringuga oli Ruunaraipe luidetele kavandatud kodaniku ettepanekul vaatetorn. Keskkonnaamet on välja toonud, et kaitsealale saab kavandada ehitisi kaitsekorralduskava kaudu ning hetkel Soomaa rahvuspargi kaitsekorralduskavas pole ette nähtud vajadust sinna vaatetorni rajamiseks. Seega jäetakse vaatetorn üldplaneeringust välja. Kuna lähiajal hakatakse koostama uut Soomaa kaitsekorralduskava, siis saab sinna uuesti ettepaneku teha.

Keskkonnaameti ettepanekul lisatakse üldplaneeringusse Navesti jõe lõheliste lõigu korrastamise teema, siis on lihtsam taotleda toetust Keskkonnainvesteeringute Keskuselt.

Kodanik Avo Järve ettepanekuid arutleti põhjalikult eile Suure-Jaanis. Tema ettepanekud on rohkem Suure-Jaani linna kesksed. Üheks tema üldisemaks ettepanekuks oli, et seletuskirjas tuleks välja tuua,

millised maakasutuse kõrvalotstarbed on koos lubatud. Selle ettepanekuga vallavalitsus arvestab. Samuti tegi Avo Järve ettepaneku lisada üldplaneeringus suure turismipotentsiaaliga piirkonnaks Suure-Jaani linn. Seda me ka pikalt arutasime eile aruteludel ning me jõudsime seisukohani, et me peame mõtlema, kas me üldse üldplaneeringus seda käsitleme. Seda veel arutame.

Kodanik Ako Luts on teinud ettepaneku välja arvata väärtusliku maastiku nimistust Metsküla. Vallavalitsuse seisukoht on, et Metsküla väärtuslikust maastiku piiridest arvatakse välja vaid Vahelaane kinnistu. Mida Metsküla elanikud arvavad sellest, kes täna kohal on?

Maie Arba: Kui ta väga palju piiranguid seab, siis kes see seda tahaks, aga samas Metsküla ongi väärtuslik ala.

Teele Nigola: Üldplaneeringuga seatud väärtusliku maastiku tingimused täna ei ole väga piiravad. Ma korraks võtan need tingimused praegu ette. Hetkel me räägime, siis Metsküla – Väike-Kõpu väärtuslikust maastikust. Kui teil ei ole sinna plaanis väga suuri hooned ehitama hakata, siis ei tohiks see, et Metsküla kuulub väärtusliku maastiku alla, probleem olla. Kui on kavas ehitada uus ulatuslik hoonestusala, siis peaks detailplaneeringu tegema. Mõneti, see kaitseb teid, et kui keegi peaks hakkama tahtma teie piirkonnas midagi arendama, siis on sellel kõrgendatud tähelepanu. On oluline, et säiliks ajalooline asutus ja teedevõrk. Tingimustes on öeldud, et uute ehitiste kavandamisel või vanade ümberehitamisel tuleb arvestada antud piirkonnale iseloomuliku traditsioonilise ehituslaadiga ning tuleb jälgida, et uuendus ei rikuks maastiku üldilmet. Kui te täna näete, et siin on mingid sellised tingimused, mis teile selgelt piiranguid tekitavad, siis võite selle kohta teha konkreetse ettepaneku.

Kaja Notta: Peale eelnõu avalikku väljapanekut laekus veel ettepanek rajada Koksvere külla Siimani farmi lähedusse tuulik. Selle kohta me teeme Kaitseministeeriumisse päringu, et kas seda tuulikut on võimalik sinna rajada. Praegu on ettepanekutega kõik, aga ettepanekuid saab veel esitada selle aasta lõpuni. Ettepanekuid võib esitada mulle.

Teele Nigola: Kui praegu on kellegil veel mõni ettepanek või küsimus, siis palun.

Taivo Lehesmets: Teen ettepaneku pikendada kergliiklusteed Saardeväljast Kulli teeni, see sai kaardile ka ära märgitud.

Dagmar Hoder: Kas Soomaa teemaplaneeringu paadisillad läksid üldplaneeringusse?

Teele Nigola: Jah, me panime veeskamiskohad, sillad ja teelõigud peale. Meil oli mõte Rahandusministeeriumiga üle vaadata seda, kuidas üldplaneering ja teemaplaneering on omavahel kooskõlas. Me plaanisime seda teha juba kevadel, aga siis tuli koroonaa eriolukord. Nüüd me peame uue aja leidma kokkusaamiseks. Objektid me oleme proovinud joonistele peale panna, aga paljud Soomaa teemaplaneeringu mõtted olid arengukavalised ning neid me ei saa üldplaneeringusse kanda, sest üldplaneering on pigem see dokument, mis siis võimaldab midagi teha. See mida tehakse, see on pigem arengukava teema. Soomaa teemaplaneering ongi kokkupanud dokument arengukavast ja planeeringust. Kui aga on midagi olulist, mida peaks kindlasti üldplaneeringusse kandma sisse, siis loomulikult saab seda teha.

Teele Nigola: Kas Kõpu asula kohta on ka mingeid küsimusi? Kaart on paberil olemas, seal saab vaadata Kõpu maakasutust. Kui on ettepanekuid saab neid veel arutada. Kui küsimusi ei ole rohkem, siis saame otsad kokku tõmmata.

Ester Valk: Kus need materjalid saadaval on?

Teele Nigola: Valla koduleheküljel. Valid ülevalt menüüst ehitus ja planeerimine, seejärel vasakult menüüst üldplaneering ja siis omakorda uue üldplaneeringu koostamine. Antud ettekannet seal üleval ei ole, aga üldplaneeringu eelnõu materjalid on seal kõik olemas.

Kui on veel ettepanekuid siis saatke need valda Kaja Nottale. Suur tänu tulemast!

Kõpu avaliku arutelu käigus üldplaneeringu joonistele laekunud ettepanekud:

1) Taristu ja tehnovõrgu joonisel Sandra küla piirkonnas Raudna jõele märgitud perspektiivne sild on tegelikult olemasolev sild. Ilmselt on tegu veaga ning on mõeldud antud silda joonisel näidata rekonstrueeritava sillana.

2) Ettepanek Tipu külas Halliste jõele kavandada olemasoleva silla juurde veel üks sildumiskoht.

3) Ettepanek pikendada perspektiivset kergliiklusteed Saardeväljast Kulli teeni.

4) Ettepanek muuta Kõpu aleviku piirist idas paiknevad kolm üldkasutatava juhtotstarbega maa-ala maatulundus maa-aladeks.

Koostaja: Marite Blankin (Kobras AS)